

Så fotar du ...

IS PÅ RUTAN

Tidsåtgång:

Svårighetsgrad:

50%

EN BRA BÖRJAN

När du ska börja fota isblommor en frostig dag är det smart att leta upp en ren ruta med klart glas, så att motivet framträder tydligt och inte förfulas av smuts. Använd en bra kamera, gärna en spegelreflex- eller systemkamera, och ett makroobjektiv så att du kan komma riktigt nära den fina teckningen i iskristallerna. För att säkra skärpan kan man med fördel ställa kameran på ett stativ. Du kan också använda tekniken för att fota andra typer av vintermakro, t.ex. nerfallna frusna blad eller ensaka grässtrån med frost på.

Frostklara dagar är det perfekta förutsättningar för att **FÅNGA FLYKTIGA ISBLOMMOR PÅ FÖNSTRET** med hjälp av spegelreflexkamera och makrooptik. Vi guidar dig steg för steg till en äkta pangbild.

Även om träd och buskar fortfarande står nakna finns det många andra spännande möjligheter att ta fina bilder med sin makrooptik. En av de mer intressanta är den is och frost som sätter sig på rutorna. Vid en första anblick ser det kanske inte så speciellt ut, men tittar man noga kan man ha turen att hitta fascinerande mönster av isblommor som tigger om att bli förevigade och uppvisade för vännerna.

Det måste inte vara stark kyla för att det ska kunna bildas is på fönstren; man kan uppleva fenomenet även vid bara några minusgrader. Starkare kyla kan dock göra att mönstren bevaras på rutorna under längre tid. Då natten i regel bjuder på dygnets lägsta minusgrader är det en god idé att fotografera på morgonen.

Om man har ett fönster som vetter åt öster, där man kan uppleva soluppgången, kan detta ge ett särskilt gott resultat när solens färger skinner vackert genom frosten.

Man kan antingen låta isblommorna fylla hela rutan, eller så nöjer man sig med att de fyller hälften och lämnar plats för solen att skina

tydligt genom resten av rutan, vilket kan ge riktigt vackra effekter.

Frostfria dagar kan man öva på att fånga is-kristaller genom att lägga en glasskiva med litet vatten på i frysen och låta det bildas frost. Alternativt kan man till exempel skära skivor av en citron och lägga både skivorna och citronen i frysen. Sedan kan man fotografera de iskristaller som bildats på ytan av skalet.

Överexponera gärna

Det är med frost som med snö att kamerans ljusmätare lätt blir lurad. För att undvika detta måste man låta kameran överexponera motivet så att det inte blir för mörkt. För det ändamålet är det bäst att välja en exponeringskompensation mellan +0,5 och +1,5. Man bör ta för vana att alltid kolla resultatet på histogrammet, så att man får en korrekt exponering.

När man fotograferar iskristaller på morgonen i klart väder är ljusförhållandena i regel fina, varför man absolut kan nöja sig med att välja ett lågt iso-värde i kameran.

1 För att komma riktigt nära iskristallerna kan man med fördel använda ett makroobjektiv. Det kan t.ex. vara en optik som denna, med en fast brännvidd på 100 mm. Man kan också använda ett vanligt objektiv, men då är det svårare att få ett skarpt fokus nära inpå.

2 Välj råformat i kamerans meny. Då får du mycket bättre möjligheter att efterjustera dina bilder än vad du skulle ha med jpeg-filer. Blir motivet mörkt kan du plocka fram detaljer ur råfilen som annars inte skulle vara synliga på den färdiga bilden.

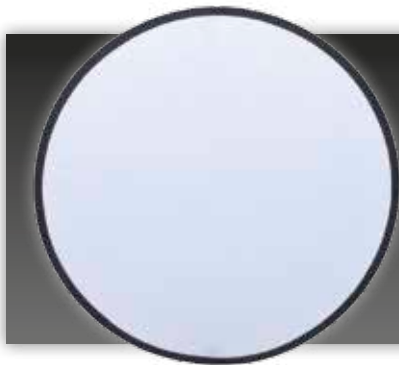
3 Vrid kamerans programratt till M för att kunna fota manuellt, vilket ger dig full kontroll över exponeringen. Eftersom ljuset är naturligt kan du använda automatisk vitbalans, och du ska välja ett lågt iso-värde som 100, då motivet är välbelyst. Inaktivera kamerans blix.

A Använd en optik som medger att du går riktigt nära iskristallerna, så att teckningen blir tydlig. Beskär bilden så att man bara ser rutan och isen för att få en enkel och grafisk komposition. Man kan också fota en ensam blomma.

B Använd kamerans live view-funktion. Man väljer manuell fokusering via en knapp på objektivet eller på kameran, så att man får en jämn skärpa över hela bilden. Skärpan säkras man genom att använda stativ.

C För att bakgrunden ska bli enhetlig är det viktigt att man tar bort störande föremål. Samtidigt ska man undvika störande ljuskällor som lampor och liknande som kan kasta ett olyckligt sken som tar bort fokus från isen.

EXPERTENS BÄSTA TIPS

Ljus har ofta en bra inverkan på frosten, oavsett om det kommer in som direkt solljus eller i form av sidoljus som kan ge en fin djupverkan. Fotar man direkt mot solen kan man få ett fint glittrande i frosten. Genom att kombinera med en reflexskärm kan man öka mängden ljus, och man får samtidigt möjlighet att själv bestämma varifrån ljuset ska komma och hur starkt det ska vara.

Maria Damborg Rosenberger,
redaktionssekreterare

4 Då motivet av isblommorna inte har så stora kontrastmässiga variationer kan man använda centrumvägd ljusmätning, där ljusmätaren fokuserar på bildens mitt. Välj en slutartid som passar ljusmätningen. Just här är det lämpligt med 1/100 sekund.

5 Välj bländare F11 för att få ett lagom skärpedjup. Sätt kameran på stativ för att säkra skärpan. Ställ in fokus manuellt, och fokusera på de mittersta iskristallerna via en ring på objektivet eller på kameran. Använd live view, och zooma sedan in.

6 De flesta motiv av kristaller framstår starkare med en lätt ökad skärpa. Öppna bilden i Elements och tryck på Ctrl + J. Välj Förbättra och Oskarp mask.... Se till att Förhandsvisa är markerad. Dra Mängd till 150 och Radie till 2,0. Välj 10 i Tröskelvärde. Klicka på OK.